

Na temelju članka 88. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O ENERGIJI

Proglašavam Zakon o energiji, koji je donio Hrvatski sabor na sjednici 19. srpnja 2001.

Broj: 01-081-01-2392/2

Zagreb, 24. srpnja 2001.

Predsjednik
Republike Hrvatske
Stjepan Mesić, v. r.

ZAKON

O ENERGIJI

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuju: mjere za sigurnu i pouzdanu opskrbu energijom i njenu učinkovitu proizvodnju i korištenje, akti kojima se utvrđuje i na temelju kojih se provodi energetska politika i planiranje energetskog razvitka, obavljanje energetskih djelatnosti, na tržištu ili kao javnih usluga, te osnovna pitanja obavljanja energetskih djelatnosti.

Članak 2.

Odredbe ovoga Zakona kojima je uređena opskrba energijom ne primjenjuju se na opskrbu energijom Ministarstva obrane i oružanih snaga Republike Hrvatske te Ministarstva unutarnjih poslova.

Članak 3.

Pojedini izrazi u smislu ovoga Zakona imaju sljedeća značenja:

1. distribucija – razvod energije distribucijskom mrežom/sustavom,
2. distribucijska mreža/sustav – mreža/sustav koji se koristi za distribuciju energije,
3. dobavljač energije – proizvođač ili uvoznik energije,
4. energetski subjekt – pravna osoba koja obavlja jednu ili više energetskih djelatnosti,
5. energija – električna energija, toplinska energija, plin, nafta i naftni derivati,
6. kupac – pravna ili fizička osoba koja kupuje energiju,
7. ministar – ministar nadležan za energetiku,
8. Ministarstvo – ministarstvo nadležno za energetiku,
9. mreža - sustav povezanih postrojenja i vodova koji su namijenjeni prijenosu ili razvodu ili opskrbi energijom,
10. naslijedeni troškovi – obveze i troškovi nastali prije početka primjene ovoga Zakona koji ne mogu biti u cijelosti pokriveni u tržišnim uvjetima poslovanja,
11. obnovljivi izvori energije – izvori energije koji su sačuvani u prirodi i obnavljaju se u cijelosti ili djelomično, posebno energija vodotoka, vjetra, neakumulirana sunčeva energija, biodizel, biomasa, bioplin, geotermalna energija itd.,
12. obveza javne usluge – obveza energetskih subjekata da određene energetske djelatnosti obavljaju kao javne usluge,
13. opskrba energijom – isporuka i/ili prodaja energije kupcu,
14. organizirano energetsko tržište – organizirano usklađivanje i posredovanje u ponudama o kupnji i prodaji energije,
15. plin – prirodni plin, miješani ukapljeni naftni plin sa zrakom, ispareni ukapljeni naftni plin te gradski plin,

16. povlašteni kupac – kupac koji ima godišnju potrošnju veću od potrošnje propisane zakonom i koji može slobodno izabrati od koga će kupiti energiju,

17. povlašteni proizvođač – energetska subjekt koji u pojedinačnom proizvodnom objektu istodobno proizvodi električnu i toplinsku energiju, koristi otpad ili obnovljive izvore energije na gospodarski primjeren način koji je usklađen sa zaštitom okoliša,

18. prijenos/transport energije – djelatnost kojom se omogućuje preuzimanje energije od proizvođača i iz drugih prijenosnih mreža, radi predaje te energije distribucijskoj mreži, ili kupcima priključenim neposredno na prijenosnu mrežu,

19. prijenosna mreža/transportni sustav – mreža/sustav koji se koristi za prijenos/transport energije,

20. priključak na mrežu/sustav – fizički priključak na prijenosnu/transportnu ili distribucijsku mrežu/sustav prema propisanim uvjetima,

21. proizvodnja energije – fizikalni ili kemijski proces pretvorbe goriva ili obnovljivih izvora energije u električnu, toplinsku ili druge oblike energije,

22. proizvodnja naftnih derivata – procesi prerade i dorade nafte i/ili degazolinaže, kojima se dobivaju tekući i plinoviti proizvodi – naftni derivati, uključivo i ukapljeni naftni plin (UNP),

23. tarifni kupac – kupac za kojeg se energija dobavlja na regulirani način i po reguliranoj cijeni,

24. tranzit – prijenos energije porijeklom iz druge države, namijenjene trećoj državi preko teritorija Republike Hrvatske, ili prijenos energije porijeklom iz druge države i namijenjen toj drugoj državi preko Republike Hrvatske,

25. trgovac – energetska subjekt koji kupuje i prodaje energiju,

26. Vijeće za regulaciju energetska djelatnosti - nezavisna regulator energetska djelatnosti – osnovan posebnim zakonom i s ovlastima propisanim ovim Zakonom i zakonima kojima se uređuje obavljanje energetska djelatnosti na tržištu ili kao javnih usluga,

27. vođenje elektroenergetskog sustava – planiranje, upravljanje i nadzor nad elektroenergetskim sustavom.

Članak 4.

Izgradnja energetska objekata, njihovo održavanje i korištenje, te obavljanje energetska djelatnosti od interesa je za Republiku Hrvatsku.

II. ENERGETSKA POLITIKA I PLANIRANJE ENERGETSKOG RAZVITKA

Članak 5.

(1) Osnovni akt kojim se utvrđuje energetska politika i planira energetska razvitak je Strategija energetskog razvitka.

(2) Strategijom energetskog razvitka se radi: osiguranja sigurne i pouzdane opskrbe energijom i njene učinkovite proizvodnje i učinkovitog korištenja, osobito radi korištenja različitih i obnovljivih izvora energije, osiguranja zaštite okoliša u svim područjima energetska djelatnosti; poticanja konkurentnosti na tržištu energije na načelima nepristranosti i razvidnosti; zaštite kupaca energije, te povezivanja hrvatskoga energetskog sustava ili njegovih dijelova s europskim energetskim sustavom ili energetskim sustavom drugih zemalja, polazeći od gospodarskog razvitka i energetska potreba; utvrđuju nacionalni energetska programi, potrebna ulaganja u energetiku, poticaji za ulaganja u obnovljive izvore i za postizanje energetska učinkovitosti te mjere zaštite okoliša.

(3) Strategiju energetskog razvitka donosi Hrvatski sabor na prijedlog Vlade Republike Hrvatske za razdoblje od deset godina.

(4) Strategija energetskog razvitka mora biti u skladu s Programom prostornog uređenja Republike Hrvatske i Planom razvitka Republike Hrvatske.

Članak 6.

(1) Na temelju Strategije energetskog razvitka Vlada Republike Hrvatske donosi Program provedbe Strategije energetskog razvitka, kojim se utvrđuju mjere, nositelji aktivnosti i dinamika realizacije energetska politike i provođenja nacionalnih energetska programa, način ostvarivanja suradnje s tijelima lokalne i područne (regionalne) samouprave na području planiranja razvitka energetskog sektora i suradnje s energetskim subjektima, te s međunarodnim organizacijama.

(2) Program provedbe Strategije energetskog razvitka donosi se za razdoblje od najmanje tri godine.

(3) Nakon isteka razdoblja za koje je donesen Program provedbe Strategije energetskog razvitka, Vlada Republike Hrvatske podnosi Hrvatskom saboru izvješće o provedbi Strategije energetskog razvitka s prijedlogom potrebnih

promjena.

Članak 7.

Jedinice lokalne samouprave i jedinice područne (regionalne) samouprave su dužne u svojim razvojnim dokumentima planirati potrebe i način opskrbe s energijom i te dokumente usklađivati sa Strategijom energetskog razvitka i Programom provedbe Strategije energetskog razvitka.

Članak 8.

Na temelju Strategije energetskog razvitka i Programa provedbe Strategije energetskog razvitka te planova i programa jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, energetski subjekti donose programe i planove izgradnje, održavanja i korištenja energetskih objekata te drugih potreba u obavljanju energetske djelatnosti.

Članak 9.

(1) Vlada Republike Hrvatske donosi dugoročne i godišnje energetske bilance kojima se utvrđuje ukupna potreba za energijom, izvori (vrste) energije, te načini i mjere za zadovoljavanje tih potreba.

(2) Sastavni dio energetskih bilanci su:

- potreban nivo rezervnih kapaciteta energetskih objekata,
- potrebna zaliha operativnih rezervi pojedinih vrsta energije,
- zahtjevi u vezi s učinkovitim korištenjem energije.

(3) Godišnja energetska bilanca se donosi najkasnije do 15. prosinca tekuće godine za iduću godinu.

(4) Ministar donosi Pravilnik o energetske bilanci kojim se propisuju sadržaj i način dostave podataka koje su tijela državne vlasti, tijela jedinica lokalne i jedinica područne (regionalne) samouprave i energetski subjekti dužni dostaviti Ministarstvu radi utvrđivanja prijedloga energetskih bilanci.

III. NACIONALNI ENERGETSKI PROGRAMI

Članak 10.

(1) Sukladno Strategiji energetskog razvitka i Programu provedbe Strategije energetskog razvitka, Vlada Republike Hrvatske pokrenut će provođenje nacionalnih energetskih programa kojima se osiguravaju dugoročni razvojni ciljevi i usmjeravanje energetskih sektora, ulaganje u obnovljive izvore energije i objekte za njihovo korištenje i učinkovito korištenje energije.

(2) Sudionici sporazuma o provedbi nacionalnih energetskih programa su pravne osobe i jedinice lokalne samouprave i jedinice područne (regionalne) samouprave koje u provođenju svojih razvojnih planova iskazuju povećanje potreba za energijom te energetski subjekti. Sudionik sporazuma o provođenju nacionalnih energetskih programa je i Vlada Republike Hrvatske.

Članak 11.

(1) Radi sudjelovanja u financiranju nacionalnih energetskih programa zakonom će se osnovati poseban fond, utvrditi izvori njegovih sredstava, tijela upravljanja i njihove obveze i ovlasti, te druga pitanja od značaja za rad fonda.

(2) Fond iz stavka 1. ovoga članka je neprofitna pravna osoba.

IV. ENERGETSKA UČINKOVITOST I OBNOVLJIVI IZVORI ENERGIJE

Članak 12.

(1) Učinkovito korištenje energije u interesu je Republike Hrvatske.

(2) Programe za učinkovito korištenje energije sukladno Strategiji i Programu na nacionalnoj razini donosi Vlada Republike Hrvatske, a na lokalnoj razini nadležna tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(3) Programi sadrže poticajne mjere za učinkovito korištenje energije putem: obrazovanja, obavješćivanja, energetskih savjeta te izdavanja energetskih publikacija.

(4) Energetski subjekti moraju najmanje jednom godišnje obavijestiti kupce o kretanjima i značajkama korištenja energije te na prikladan način potiču i usmjeravaju kupce prema učinkovitom korištenju energije i korištenju potencijala štednje.

(5) Kupci energije dužni su energiju koristiti u skladu s Pravilnikom o učinkovitom korištenju energije, kojeg donosi ministar.

(6) Pravilnikom o učinkovitom korištenju energije propisuju se: klasifikacija kupaca energije unutar skupina industrije, sektora nekomercijalnih usluga, sektora komercijalnih usluga, transporta, kućanstava; zatim vidovi potrošnje električne energije (pogoni, elektrolitički i drugi procesi, rasvjeta, klimatizacija, grijanje i sl.), vidovi potrošnje

toplinske energije (proizvodnja nosača topline/tople vode, vrele vode, suhozasićene pare, pregrijane pare, vrelog ulja, vrućeg zraka i sl.) u industrijskim procesima, korištenju za apsorpcijske rashladne uređaje, obradi namirnica i drugim vidovima potrošnje.

Članak 13.

(1) Proizvođači i uvoznici proizvoda, koji za svoj rad koriste energiju, moraju u tehničkoj specifikaciji proizvoda navesti količine potrebnog goriva ili energije za tipične uvjete rada. Pri tom mogu ili moraju proizvođači, sukladno odredbama ovoga članka, opremiti s naljepnicom o energetske učinkovitosti proizvoda.

(2) Ministar propisuje oblik i sadržaj naljepnice, ovisno o vrsti proizvoda s obzirom na uporabu energije, zahtjeve minimalne energetske učinkovitosti proizvoda, obvezu određenih proizvoda da ispunjavaju uvjete minimalne energetske učinkovitosti, te proizvode koji moraju biti opremljeni naljepnicom energetske učinkovitosti.

(3) Odredbe ovoga članka ne primjenjuju se na proizvode koji koriste autonomne izvore energije.

Članak 14.

(1) Korištenje obnovljivih izvora u interesu je Republike Hrvatske.

(2) Pravilnikom o korištenju obnovljivih izvora energije, kojeg donosi ministar, odredit će se obnovljivi izvori energije koji se koriste za proizvodnju energije, njihova vrsta, tehnologija i mogućnost korištenja.

V. OBAVLJANJE ENERGETSKIH DJELATNOSTI

Članak 15.

Energetske djelatnosti, u smislu ovoga Zakona, su:

1. proizvodnja električne energije,
2. prijenos električne energije,
3. distribucija električne energije,
4. opskrba električnom energijom,
5. vođenje elektroenergetskog sustava,
6. organiziranje tržišta električnom energijom,
7. dobava plina,
8. transport plina,
9. distribucija plina,
10. proizvodnja naftnih derivata,
11. transport nafte naftovodima i drugim oblicima transporta,
12. transport naftnih derivata produktovodima i drugim oblicima transporta,
13. trgovina na veliko naftnim derivatima,
14. trgovina na malo naftnim derivatima,
15. skladištenje nafte i naftnih derivata,
16. proizvodnja toplinske energije,
17. distribucija toplinske energije,
18. opskrba toplinskom energijom,
19. trgovanje, posredovanje i zastupanje na tržištu energije,
20. transport i skladištenje ukapljenoga prirodnog plina (UPP),
21. trgovina na veliko i malo ukapljenim naftnim plinom (UNP),
22. trgovina na veliko ukapljenim prirodnim plinom (UPP).

Članak 16.

(1) Energetski subjekti mogu započeti obavljati energetske djelatnosti samo na temelju rješenja kojim se dozvoljava obavljanje te djelatnosti (u daljnjem tekstu: dozvola).

(2) Dozvolu izdaje Vijeće za regulaciju energetske djelatnosti (u daljnjem tekstu: Vijeće za regulaciju).

(3) Dozvola nije potrebna za obavljanje energetske djelatnosti:

1. proizvodnje električne energije koja se proizvodi isključivo za vlastite potrebe ili se proizvodi u proizvodnim objektima snage do 5 MW,
2. trgovine na malo naftnim derivatima, te za skladištenje nafte i naftnih derivata za vlastite potrebe.

Članak 17.

(1) Dozvola se može izdati pravnoj osobi (u daljnjem tekstu: energetska osoba):

1. ako je registrirana za obavljanje energetske djelatnosti,
2. koja je tehnički kvalificirana za obavljanje djelatnosti,
3. koja ima u radnom odnosu potreban broj stručno osposobljenih djelatnika za obavljanje djelatnosti,
4. koja raspolaže financijskim sredstvima, ili dokaže da ih može pribaviti, potrebnim za obavljanje djelatnosti,
5. kojoj nije oduzeta dozvola za obavljanje energetske djelatnosti za koju traži dozvolu u posljednjih deset godina koja prethodi godini podnošenja zahtjeva,
6. čiji članovi uprave odnosno druge njima odgovorne osobe nisu bili u posljednjih pet godina pravomoćno osuđeni za kazneno djelo povezano s obavljanjem energetske djelatnosti.

(2) Uvjete iz stavka 1. točke 2. i 3. ovoga članka te oblik, sadržaj i način vođenja registra, izdanih i oduzetih dozvola propisuje ministar.

(3) Dozvola za obavljanje energetske djelatnosti izdaje se za razdoblje koje, ovisno o vrstama i kapacitetu energetske djelatnosti, propiše Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog Vijeća za regulaciju i po pribavljenom mišljenju Ministarstva.

(4) Protiv rješenja kojim se uskraćuje dozvola za obavljanje energetske djelatnosti može se podnijeti žalba Ministarstvu.

Članak 18.

(1) Dozvola za obavljanje energetske djelatnosti može se, prije isteka njenog važenja, oduzeti:

1. privremeno, ako energetska osoba prestane ispunjavati neki od uvjeta iz članka 17. stavka 1. točke 1., 2., 3. i 4. ovoga Zakona ili ako energetska osoba koja cijenu utvrđuje primjenom tarifnih sustava, ne utvrdi cijenu na propisan način,

2. trajno, ako energetska osoba ne otkloni nedostatak u roku određenom točkom 1. ovoga stavka ili ne otkloni nedostatke u radu u roku određenom rješenjem nadležnog inspektora.

(2) Vijeće za regulaciju može, bez obzira što postoje razlozi za privremeno ili trajno oduzimanje dozvole odnosno zbog kojih je dozvola oduzeta ili izrečena mjera zabrane rada, nakon pribavljanja mišljenja Ministarstva i nadležne inspekcije rješenjem dozvoliti obavljanje energetske djelatnosti kada je to nužno radi osiguranja redovite i sigurne opskrbe energijom kako bi se spriječile ili otklonile teške i neposredne opasnosti za život i zdravlje ljudi te nastanak teških poremećaja u gospodarstvu.

(3) Protiv rješenja iz stavka 1. i 2. ovoga članka može se podnijeti žalba Ministarstvu.

Članak 19.

(1) Kada je nužno osigurati redovitu i sigurnu opskrbu energijom, kako bi se spriječile ili otklonile veće štete u poslovanju pravnih osoba i životu i radu fizičkih osoba a osobito opasnost koja može nastati za život i zdravlje građana, Vijeće za regulaciju može rješenjem naložiti energetskom subjektu kome je oduzeta dozvola za obavljanje energetske djelatnosti ili koji je prestao obavljati djelatnost, da svoje objekte, uređaje, mrežu, odnosno sustav preda na korištenje drugom energetskom subjektu, osim ako je dozvola za obavljanje djelatnosti oduzeta zbog sigurnosnih nedostataka objekata, uređaja, mreže, odnosno sustava.

(2) Rješenjem iz stavka 1. ovoga članka određuje se naknada koju će platiti energetska osoba kome su dani na korištenje objekti, uređaji, mreža odnosno sustav. Naknada se uplaćuje na poseban račun Ministarstva.

(3) Rješenjem iz stavka 1. ovoga članka određuje se naknada koju će Ministarstvo iz sredstava ostvarenih prema odredbi stavka 2. ovoga članka plaćati energetskom subjektu iz stavka 1. ovoga članka.

(4) Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka može se podnijeti žalba Ministarstvu.

VI. TRŽIŠTE ENERGIJE I JAVNE USLUGE

Članak 20.

(1) Energetske djelatnosti utvrđene ovim Zakonom obavljaju se prema pravilima kojima se uređuju tržišni odnosi ili kao pružanje javnih usluga.

(2) Kao javne usluge obavljaju se energetske djelatnosti: proizvodnja električne energije za tarifne kupce, prijenos električne energije, distribucija električne energije, organiziranje tržišta električne energije, opskrba električnom energijom tarifnih kupaca, vođenje elektroenergetskog sustava, transport plina te distribucija toplinske energije.

Članak 21.

Kada energetski subjekt obavlja dvije ili više energetskih djelatnosti ili uz energetsku djelatnost obavlja i drugu djelatnost dužan je voditi poslovne knjige i sastavljati financijska izvješća za svaku energetsku djelatnost posebno i odvojeno od drugih djelatnosti, prema propisima o računovodstvu poduzetnika.

Članak 22.

(1) Energetski subjekti koji proizvode električnu energiju ili toplinsku energiju ili proizvode ili uvoze naftu i naftne derivate (osim tranzita) moraju, pored obveznih rezervi prema posebnom zakonu, formirati i obnavljati operativne rezerve.

(2) Ministar donosi propis kojim određuje potrebne operativne rezerve energije, ako nisu određene posebnim zakonom, određuje način osiguranja prostora za njihov smještaj, način i uvjete njihovog korištenja i obnavljanja, te prava i obveze energetskih subjekata u poslovanju operativnim rezervama.

Članak 23.

Vlada Republike Hrvatske u slučaju: poremećaja na domaćem tržištu radi neočekivanog ili neprekidnog manjka energije; neposredne ugroženosti, neovisnosti i jedinstvenosti države te velikih prirodnih nepogoda ili tehnoloških katastrofa (krizne situacije) može propisati:

- mjere ograničenja trgovine s pojedinim energijama,
- posebne uvjete trgovine,
- mjere ograničenja izvoza ili uvoza energije,
- posebne uvjete za izvoz ili uvoz energije
- mjere obavezne proizvodnje energije,
- obvezu isporuke energije samo određenim korisnicima.

Članak 24.

(1) Energetski subjekt koji je nositelj obveze javne usluge ima pravo na pomoć pri snošenju naslijeđenih troškova.

(2) Energetski subjekt koji je nositelj obveze javne usluge treba u roku od 12 mjeseci od stupanja na snagu ovoga Zakona utvrditi iznos naslijeđenih troškova i zatražiti suglasnost Vijeća za regulaciju za određivanje naknade za snošenje tih troškova u cijeni energije.

(3) Onaj dio naslijeđenih troškova koji se neće pokriti u cijeni energije pokrit će se na temelju posebnog zakona.

VII. CIJENE ENERGIJE

Članak 25.

(1) Cijene energije mogu biti slobodne ili regulirane.

(2) Regulirane cijene određuju se primjenom tarifnih sustava ako posebnim zakonom nije drugačije uređeno.

(3) U cijeni energije sadržana je i:

- naknada za usluge energetskih djelatnosti koje se obavljaju kao javne usluge,
- naknada za obavljanje poslova regulacije energetskih djelatnosti,
- naknada za snošenje naslijeđenih troškova.

Članak 26.

(1) Primjenom Tarifnih sustava određuju se cijene:

- proizvodnje električne energije, s izuzetkom proizvodnje za povlaštene kupce,
- prijenosa električne energije,
- distribucije električne energije,
- opskrbe električne energije, s izuzetkom povlašćenih kupaca,
- dobave plina, s izuzetkom povlašćenih kupaca
- distribucije plina,
- transporta plina,
- proizvodnje toplinske energije, s izuzetkom povlašćenih kupaca,
- distribucije toplinske energije,
- opskrbe toplinske energije s izuzetkom povlašćenih kupaca,
- vođenja elektroenergetskog sustava,
- organiziranja tržišta električne energije.

(2) Cijena energije koja se isporučuje povlaštenim kupcima slobodno se ugovara s dobavljačem.

(3) Tarifni sustavi se temelje na opravdanim troškovima poslovanja, održavanja, zamjene, izgradnje ili rekonstrukcije objekata i zaštite okoliša, uključujući razuman rok povrata sredstava od investicija u energetske objekte, uređaja i mreža, odnosno sustava, te moraju biti nepristrani i razvidni.

(4) Tarifni sustavi trebaju poticati mehanizme za poboljšanje energetske učinkovitosti i upravljanje potrošnjom, uključujući i povećano korištenje obnovljivih izvora energije.

(5) Cijena električne energije za istu kategoriju potrošnje Tarifnih kupaca jednaka je na cijelom području Republike Hrvatske.

Članak 27.

(1) Tarifnim sustavom utvrđuju se elementi za obračun cijena energije, odnosno usluga energetskih djelatnosti koje se obavljaju kao javne usluge za različite energetske subjekte, odnosno kupce, ovisno o vrsti, snazi, kvaliteti i drugim elementima isporučene energije.

(2) Elementi tarifnog sustava iskazuju se u tarifnim stavkama, koje omogućuju obračun cijene energije za obračunsko razdoblje.

(3) Tarifnim sustavom se mogu odrediti različite visine tarifnih stavki ovisno o vrsti korisnika, razdoblju isporuke i sezonskoj ili dnevnoj dinamici isporuke.

(4) Tarifnim sustavom se utvrđuju i elementi za određivanje naknade za priključivanje na energetski sustav ili za povećanje priključne snage.

Članak 28.

(1) Tarifne sustave donosi Vlada Republike Hrvatske na prijedlog energetskih subjekata za obavljanje čijih djelatnosti se primjenjuje tarifni sustav, a po pribavljenom mišljenju Ministarstva i Vijeća za regulaciju.

(2) Primjenu tarifnih sustava nadzire Vijeće za regulaciju.

VIII. UVJETI OPSKRBE ENERGIJOM

Članak 29.

(1) Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog ministra a po pribavljenom mišljenju Vijeća za regulaciju, propisuje Opće uvjete za opskrbu energije.

(2) Općim uvjetima za opskrbu energijom se za pojedine energetske djelatnosti utvrđuje:

- obveza priključaka i opskrbe kupca energijom,
- uvjeti za priključak i opskrbu kupca energijom,
- izdavanje energetske suglasnosti i uvjeta za priključak,
- uvjeti isporuke, ograničenja i prekidi isporuke energijom,
- mjerni uređaji i način mjerenja isporučene (potrošene) energije i angažirane snage.

IX. PRISTUP OBJEKTIMA

Članak 30.

(1) Energetski subjekt ima pravo koristiti nekretnine koje nisu u njegovom vlasništvu za postavljanje i održavanje mreža, odnosno sustava koji služe za prijenos, odnosno transport i distribuciju energije u skladu s posebnim propisima.

(2) Pravne i fizičke osobe dužne su energetskom subjektu omogućiti pristup na njihove nekretnine na kojima su izgrađeni objekti, uređaji, mreža, odnosno sustav energetskog subjekta radi njihovog pregleda i održavanja, te sječe drveća i drugog raslinja koje ugrožava ove objekte, uređaje, mrežu ili sustav.

(3) Pravne i fizičke osobe dužne su energetskom subjektu omogućiti pristup mjernim uređajima koji se nalaze na njihovim nekretninama, te ne smiju sprječavati energetskog subjekta da isključi mjerne uređaje ili druge uređaje energetskog sustava.

(4) Pravne i fizičke osobe iz stavka 2. i 3. ovoga članka imaju pravo na naknadu, odnosno naknadu štete prema općim propisima.

Članak 31.

Uvjete koje moraju ispunjavati energetski subjekti u svezi s energetskim objektima, strojenjima i vodovima donosi ministar gospodarstva uz prethodno mišljenje ministra za javne radove, obnovu i graditeljstvo, ministra zaštite okoliša i prostornog uređenja, ministra zdravstva te ravnatelja Državnog zavoda za normizaciju i mjeriteljstvo.

X. NADZOR

Članak 32.

(1) Upravni nadzor nad provedbom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona obavlja Ministarstvo.

(2) Inspeksijski nadzor nad provedbom ovoga Zakona obavljaju Državni inspektorat i drugi nadležni inspektori prema posebnim propisima.

XI. KAZNENE ODREDBE

Članak 33.

(1) Tko se priključi na energetske sustav bez odobrenja energetskog subjekta, odnosno troši energiju bez ili mimo mjernih uređaja kaznit će se:

- novčanom kaznom ili,
- kaznom zatvora do tri godine.

(2) Predmeti koji su uporabljeni za počinjenje kaznenog djela iz stavka 1. ovoga članka bit će oduzeti.

Članak 34.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 60.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj energetski subjekt koji:

1. ne dostavi Ministarstvu podatke propisane Pravilnikom o energetske bilanci (članak 9. stavak 4.),
2. ne obavještava kupce o kretanjima i značajkama korištenja energije (članak 12. stavak 4.),
3. ne dozvoljava nadležnim tijelima obavljanje nadzora ili im ne pruža istinite podatke potrebne za obavljanje nadzora,
4. ne dostavi podatke, izvješća i dokumentaciju na zahtjev Vijeća za regulaciju.

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se odgovorna osoba energetskog subjekta novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 3.000,00 kuna.

Članak 35.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj energetski subjekt koji:

1. obavlja energetske djelatnosti bez dozvole za obavljanje energetske djelatnosti (članak 16. stavak 1.),
2. energetske djelatnosti koja se obavlja kao javna usluga obavlja kao tržišnu djelatnost (članak 20. stavak 2.),
3. ne vodi poslovne knjige i ne sastavlja financijska izvješća za svaku energetske djelatnosti, odnosno drugu djelatnost koju obavlja posebno i odvojeno (članak 21.),
4. ne formira ili ne obnavlja operativne rezerve (članak 22.),
5. cijenu energije koja se obračunava primjenom tarifnih sustava ne obračunava primjenom tarifnih sustava (članak 26. stavak 1.),
6. u cijeni energije ne obračunava i ne uplaćuje naknade iz članka 25. stavka 3. ovoga Zakona,
7. energetske djelatnosti obavlja protivno Općim uvjetima opskrbe (članak 29.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se odgovorna osoba energetskog subjekta novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 20.000,00 kuna.

(3) Uz kaznu za prekršaj može se energetskom subjektu koji je počinio više prekršaja ili u roku godine dana ponavlja prekršaje iz stavka 1. ovoga članka izreći zaštitna mjera zabrane obavljanja energetske djelatnosti do godine dana, a odgovornoj osobi energetskog subjekta izreći zaštitna mjera zabrane obavljanja istih poslova do godinu dana.

Članak 36.

(1) Novčanom kaznom od 5.000,00 do 20.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba koja:

1. onemogućiti energetskom subjektu pristup na svoju nekretninu radi pregleda ili popravka objekata, uređaja, mreže ili sustava energetskog subjekta, ili sječe drveća i drugog raslinja (članak 30.),
2. onemogućiti isključenje mjernog uređaja ili drugog uređaja energetskog sustava (članak 30. stavak 3.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se odgovorna osoba pravne osobe novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 do 5.000,00 kuna.

(3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 2.000,00 kuna.

XII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 37.

Energetski subjekti koji obavljaju energetske djelatnosti za koje je prema odredbama ovoga Zakona potrebna dozvola moraju dozvolu za obavljanje energetske djelatnosti pribaviti u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 38.

(1) Vlada Republike Hrvatske i ministar će propise za donošenje kojih su ovlašteni ovim Zakonom donijeti u roku od šest mjeseci od dana njegova stupanja na snagu.

(2) Do dana stupanja na snagu propisa iz stavka 1. ovoga članka primjenjivat će se podzakonski propisi kojima su uređena odnosna pitanja ako nisu u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona.

Članak 39.

Posebnim zakonom urediti će se djelatnosti proizvodnje, distribucije i opskrbe toplinskom energijom.

Članak 40.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«, a primjenjuje se od 1. siječnja 2002.

Klasa: 310-02/01-01/01

Zagreb, 19. srpnja 2001.

HRVATSKI SABOR
Predsjednik
Hrvatskoga sabora
Zlatko Tomčić, v. r.